

Diabrotica virgifera virgifera: Situació actual

febr. 27, 2023 |

A finals del mes de juny del 2021 es va detectar per primera vegada a Catalunya el coleòpter *Diabrotica virgifera virgifera* en un camp de blat de moro del municipi de Vila-sana (Lleida). Posteriorment, es va detectar en una finca de Tordera (Barcelona). Durant la campanya del 2022 es van fer un seguit d'actuacions a fi de conèixer la distribució i la pressió de la plaga. En cap de les parcel·les on es va fer el seguiment es va recomanar fer tractaments insecticides, ja que les captures registrades no arribaven al llindar de tractament. A més, no es van detectar danys de *Diabrotica virgifera*. La baixa pressió de la plaga a la demarcació de Lleida pot ser deguda a l'èxit dels tractaments fitosanitaris de l'any 2021 i a la meteorologia del 2022. Finalment, la utilització del model predictiu pot ser útil a l'hora d'emetre avisos fitosanitaris i establir estratègies de control de la plaga.

Distribució a Catalunya

Diabrotica virgifera virgifera és un coleòpter de la família dels crisomèlids que causa grans danys econòmics en el cultiu de blat de moro. Aquest insecte es va detectar per primera vegada a Catalunya a finals del mes de juny del 2021 en una finca de producció de blat de moro del municipi de Vila-sana (Pla d'Urgell, Lleida). Posteriorment, es va detectar un individu al municipi de Tordera (Maresme, Barcelona).

Arran de la primera detecció a Catalunya, i a fi de conèixer la distribució de la plaga, el 2021 es van col·locar trapes amb feromona en diversos camps de blat de moro de la demarcació de Lleida. Tot i que es van capturar individus de *Diabrotica virgifera* a 42 km del focus, només es van trobar danys a la parcel·la on es va detectar l'insecte per primera vegada. Es va detectar la plaga en municipis de les comarques de la Plana de Lleida.

Seguiment campanya 2022

Durant la campanya del 2022 es van tornar a instal·lar trapes en camps de blat de moro de la demarcació de Lleida. En aquells camps on no es va detectar cap individu l'any 2021 o s'hi va detectar poca presència, es van col·locar trapes amb feromona. En canvi, en aquells camps on es va capturar un elevat nombre d'individus l'any 2021 es van instal·lar trapes cromàtiques amb l'objectiu d'obtenir un llinar de tractament.

D'altra banda, a la parcel·la on es va detectar per primera vegada l'insecte, es va dur a terme un assaig per validar el model predictiu de Davis i col·laboradors (1996) –un model que permet determinar els moments en què apareixen les larves i els adults–, segons les condicions agroclimàtiques de la zona. Tenint en compte aquest model, es van plantejar diferents estratègies de data de sembra del blat de moro: sembra quan han emergit el 50% de les larves del primer estadi, sembra quan es produeix l'eclosió del 90% de les larves; sembra primerenca i sembra convencional (data en què s'ha sembrat el blat de moro a la finca en els darrers anys).

En aquesta parcel·la també es va fer un seguiment tant de l'eclosió dels ous de *Diabrotica virgifera* com de l'emergència i l'evolució dels diferents estats larvaris de l'insecte. També es va fer un seguiment del vol de l'adult, l'aparellament i l'oviposició.

Resultats campanya 2022

Les captures d'individus en les trapes cromàtiques van ser molt baixes o nul·les; en canvi, les captures registrades en les trapes amb feromona van ser força desiguals. Tot i així, no es va recomanar fer tractaments insecticides, ja que en cap cas es va superar el llindar (50 adults/trampa i setmana). A més, no es van detectar danys en cap de les parcel·les on es va fer el seguiment.

En referència al seguiment d'individus de l'assaig, se'n van comptabilitzar molt pocs, tant de larves com de pupes i adults. D'altra banda, no es van detectar danys de *Diabrotica virgifera* a la parcel·la, malgrat la greu afectació que va tenir l'any anterior.

La baixa presència de la plaga ha fet que no es puguin avaluar les quatre estratègies de sembra plantejades en l'assaig. Pel que fa a la validació del model predictiu de Davis i col·laboradors (1996), adaptat a les condicions ambientals de la zona productora, es va observar que les captures a camp s'ajusten, en determinats moments, a la predicció del model.

Conclusions

Les actuacions dutes a terme durant la campanya del 2022 han permès conèixer tant la distribució com la pressió de *Diabrotica virgifera* a la demarcació de Lleida. En referència a la baixa pressió de l'insecte, es conclou que les condicions meteorològiques de l'any 2022 i els tractaments fitosanitaris fets a l'estiu del 2021 han afectat negativament el desenvolupament de la plaga. D'altra banda, la utilització del model predictiu en futures campanyes pot ser útil a l'hora d'emetre avisos fitosanitaris, ja que es podrà informar dels moments en què hi ha presència de larves i adults, i establir estratègies de control de la plaga.

Finalment, és important destacar que la col·laboració del sector i de les Agrupacions de Defensa Vegetal ha sigut fonamental per controlar aquesta plaga, ja que la majoria d'agricultors han fet rotació de cultius, tractaments fitosanitaris o bé han variat les dates de sembra. És per aquest motiu que el Servei de Sanitat Vegetal del DACC continuarà fent campanyes de difusió i conscienciació durant la campanya del 2023. A més, es tornarà a fer un seguiment de la plaga amb trampes i prospecció de finques. També es farà servir el model epidemiològic, ja que és important ajustar-lo a les nostres condicions per poder emetre avisos fitosanitaris.

Amb la col·laboració de : *Xavier Auqué i Pere Oromí (Secció d'Agricultura i Sanitat Vegetal a Lleida del DACC)*

AUTORS

LAURA PÉREZ

Unitat de Sanitat Vegetal a Girona del
Departament d'Acció Climàtica, Alimentació
i Agenda Rural